

Representantforslag nr. 37

(2008–2009)

fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Vigdis Giltun, Jan-Henrik Fredriksen, Kari Kjønås Kjos og Ib Thomsen

Dokument nr. 8:37 (2008–2009)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Vigdis Giltun, Jan-Henrik Fredriksen, Kari Kjønås Kjos og Ib Thomsen om etablering av hospice

Til Stortinget

BAKGRUNN

Hospice er et gammelt begrep som betyr herberge, og ble allerede benyttet tilknyttet klostrene på 1200-tallet. Det første hospicet i nyere tid ble etablert i London i 1967, etter et langvarig initiativ fra Cicely Saunders.

Forslagsstillerne viser til Danmark som har kommet langt i bruk av hospice. Allerede i 1992 ble det første etablert i Hellerup. Finansieringen knyttet til å benytte seg av denne tjenesten var privat i begynnelsen, men siden 2001 har hospiceopphold i Danmark vært finansiert fra det offentlige side, og underlagt ordningen med fritt sykehusvalg. Pr. 1. januar 2007 er det etablert offentlig driftstilskudd til minimum 180 plasser, fordelt mellom de 5 regionene etter befolkningstall.

Et hospice har som oppgave å sørge for at døende mennesker gis en verdig og trygg avskjed med livet, i rolige omgivelser, med omsorgsfull og god pleie. Dette er en form for palliativ behandling som både kan omfatte medisinsk smertelindring, psykisk oppfølging og ikke minst en verdig omsorg. Forslagsstillerne viser til Rebedo Stiftelsens beskrivelse av omsorgsfilosofien som ligger i begrepet hospice:

Lindrende behandling, pleie og omsorg er den aktive totale innsatsen for pasienter, hvor kurasjon ikke lenger er mulig og hvor målet er best mulig livskvalitet for pasienten og hans/hennes pårørende:

- Bekrefter livet og betrakter døden som en naturlig prosess
- Verken fremskynder eller utsetter døden
- Lindrer smerte og andre symptomer
- Integrerer omsorgens psykiske, sosiale og åndelige aspekter
- Tilbyr støtte for å hjelpe pasienten til å leve så aktivt som mulig inntil døden
- Tilbyr støtte til pårørende under sykdommen og gjennom sorgen over tapet

Forslagsstillerne er kjent med at det er en bredt sammensatt kompetansegruppe som er involvert i den danske modellen for hospice, blant annet medisinsk kompetanse og psykososial kompetanse.

Hvis man ser på hvilke pasientgrupper som har plass på hospice i Danmark, ser man at 95 pst. er kreftpasienter, mens de siste 5 pst. i hovedsak består av andre mer sjeldne, uhelbredelige sykdommer.

I Danmark koster en hospiceplass 10 pst. mindre pr. døgn enn hva som er tilfellet for sykehusinnleggelse.

Forslagsstillerne er opptatt av at denne delen av helse- og omsorgstjenesten forbedres i Norge. Det er ikke alle sykdommer som kan repareres og helbredes, dessverre. Det å kunne få avslutte livet på en verdig, trygg og smertefri måte bør være et sentralt mål for samfunnet. Forslagsstillerne mener derfor at palliativ behandling og omsorg i livets slutfase bør prioriteres langt sterkere i det offentlige helse- og omsorgstilbudet i Norge.

Forslagsstillerne viser til at det eksisterer hospice og lignende tilbud i Norge. Blant annet ved Lovisenberg og Bergen Røde Kors Sykehjem. Omfanget av hospice er imidlertid, slik forslagsstillerne ser det, altfor lite. Det må derfor legges til rette for at man får økt denne typen tilbud.

Forslagsstillerne er kjent med at det finnes private stiftelser som ønsker å opprette hospice, blant annet Recedo Stiftelsen. Slik forslagsstillerne ser det, bør regjeringen legge til rette for at slike initiativtakere blir gitt de nødvendige rammene for å etablere en tjeneste som befolkningen har stor bruk for, og som samtidig vil være samfunnsøkonomisk lønnsom.

Forslagsstillerne er opptatt av at det blir opprettet en finansieringsordning som sikrer etablering av hospice. Det vises i denne sammenheng til følgende komitémerknad i Budsj-innst. S. nr.11 (2008–2009), der følgende merknad står å lese:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, er kjent med at flere aktører ønsker å etablere hospice for pasienter som er i en fase med palliativ behandling, etter modell fra Danmark. Recedo-stiftelsen er en av aktørene som planlegger et slikt tilbud til en sårbar pasientgruppe i Norge. Flertallet påpeker at det i fremtiden vil være behov for en egen finansieringsordning knyttet til å etablere intermediære avdelinger og hospice."

Forslagsstillerne er opptatt av at frivillighetens engasjement og initiativ knyttet til etablering av hospice i Norge må verdsettes. Forslagsstillerne mener derfor det må igangsettes et prøveprosjekt knyttet til finansiering av hospice i Norge, der staten går inn med direkte tilskudd.

Forslagsstillerne er opptatt av at den enkelte pasients verdighet skal settes i førersetet, dette gjelder i hele pleie-, omsorgs- og helsetjenesten i Norge. Når det gjelder personer som på grunn av sin sykdom er klar over at livet er i ferd med å avsluttes, er det spesielt viktig å ha ordninger som ivaretar verdigheten og tryggheten for den enkelte.

Flere hospice i Norge vil kunne medføre en betydelig kvalitetsheving av tilbudet for denne pasientgruppen, samt sørge for en bedre ressursutnyttelse i sektoren.

Forslagsstillerne er opptatt av at hospice skal være godt faglig forankret hva gjelder personale, kompetanse og øvrige rammevilkår. Det må derfor sørges for at dette er ivaretatt på en adekvat måte i regjeringens arbeid med etablering av hospice.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen opprette en statlig finansieringsordning for etablering og drift av hospice i Norge.

11. februar 2009